

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 3

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w klasie 3. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Oznaczenia w tabeli: *zakres rozszerzony

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
1. i 2. Czas apokalipsy spełnionej	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wyjaśnić pojęcia: <i>okupacja, Holokaust, obóz koncentracyjny, lagier, getto</i> • omówić wydarzenia, związane z datami: 1 września 1939, 17 września 1939, 8 maja 1945 *• szczegółowo omówić sytuację na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką i sowiecką 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać specyfikę okresu wojny i okupacji w Polsce • wyjaśnić pojęcia: <i>Generalne Gubernatorstwo, Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa</i> *• określić, w jaki sposób działalność Polskiego Państwa Podziemnego wpłynęła na kulturę i sztukę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę *• opisać życie codzienne pod okupacją w Polsce i w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny różnic pomiędzy okresem wojny i okupacji w Polsce i Europie Zachodniej • omówić sytuację ludności cywilnej pod okupacją niemiecką i sowiecką *• przygotować prezentację multimedialną dotyczącą życia codziennego w czasie wojny w miejscowości, z której pochodzi jego rodzina 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić założenia nazistów *• przeanalizować obraz Maxa Ernsta <i>Europa po deszczu</i>, wykorzystując kontekst historyczny
4. Sztuka wobec wojny	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać tematykę dzieł sztuki okresu wojennego i powojennego • wyjaśnić pojęcie: <i>propaganda i agitacja</i> w odniesieniu do przykładów sztuki wizualnej okresu wojny i okupacji *• zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować specyfikę wojennej sztuki propagandowej i agitacyjnej • wyjaśnić pojęcie <i>sztuka ulotna</i> w odniesieniu do sztuki okresu wojny i okupacji *• rozpoznać obrazy Andrzeja Wróblewskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tematykę dzieł sztuki okresu wojny i okupacji • wskazać twórców dzieł plastycznych okresu wojny i okupacji *• przedstawić problematykę filmu <i>Dyktator</i> Charlie'ego Chaplina 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice w dostępie do kultury pomiędzy Polską a Europą Zachodnią w okresie okupacji • zinterpretować obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>Plucha</i> *• przedstawić, jak funkcjonował teatr w 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić informacje na temat twórczości muzycznej okresu wojny i okupacji *• wypowiedzieć się na temat roli humoru i satyry w twórczości artystów pokolenia wojny i okupacji na podstawie samodzielnie wybranych

	filmu <i>Dyktator</i> Charlie'ego Chaplina	i Bronisława Wojciecha Linkego	*• zinterpretować kadr z filmu <i>Dyktator</i> w kontekście historycznym	czasie wojny	polskich rysunków satyrycznych
WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI					
6. i 7. Stracone pokolenie – o wierszach Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować treść wiersza <i>Pokolenie</i> • omówić obraz świata przedstawiony w wierszu <i>Pokolenie</i> *• wymienić innych twórców pokolenia Kolumbów, do którego należał K.K. Baczyński *• wskazać elementy rzeczywistości wojennej na obrazie <i>Pelzająca śmierć</i> Zdzisława Beksińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński • wypowiedzieć się na temat kreacji osoby mówiącej w wierszu <i>Pokolenie</i> • wypowiedzieć się na temat nadawcy i adresata wiersza *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• omówić kompozycję obrazu <i>Pelzająca śmierć</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić celowość odwołania do Homera w <i>Pokoleniu</i> • wskazać wpływy romantyczne w wierszach K.K. Baczyńskiego • zinterpretować zakończenie wiersza <i>Pokolenie</i> • omówić sposób przedstawienia wojny w wierszu *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• skonfrontować postać przedstawioną na obrazie Beksińskiego z konwencjonalnym ukazaniem śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować kompozycję wiersza *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] i omówić jej funkcję *• skonfrontować obraz Zdzisława Beksińskiego z wierszem K.K. Baczyńskiego *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• porównać wizję świata zaprezentowaną przez Baczyńskiego z tą, która została przedstawiona na obrazach zamieszczonych w rozdziale „Wojna i okupacja” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa pomiędzy twórczością poetów Drugiej Awangardy a twórczością K.K. Baczyńskiego *• w kontekście twórczości K.K. Baczyńskiego analizować obraz Hieronima Boscha *• przeanalizować fotografię Lori Nix <i>Biblioteka</i> w kontekście historycznym i literackim *• wskazać w literaturze międzywojennej utwór, w którym występuje zderzenie wizji arkadii z obrazem apokalipsy i porównać to dzieło z wierszem Baczyńskiego
8. i 9. Patrząc na tragedię – wojenna twórczość Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wierszy Czesława Miłosza • opisać przeżycia wynikające z lektury wierszy • odnaleźć informacje na temat Giordana Bruna *• wypowiedzieć się na temat twórczości Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat getta warszawskiego i powstania w getcie warszawskim • wskazać elementy należące do rzeczywistości wojennej w wierszu <i>Przedmieście</i> *• podać przykłady innych dzieł literackich poruszających kwestię powstania w getcie warszawskim 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować postawy świadków tragedii przedstawione w wierszu <i>Campo di Fiori</i> • wyjaśnić zakończenie wiersza <i>Campo di Fiori</i> • scharakteryzować bohatera wiersza <i>Przedmieście</i> *• wymienić podobieństwa i różnice między <i>Campo di Fiori</i> a <i>Przedmieściem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasadność zestawienia zagłady Żydów z egzekucją Giordana Bruna przedstawionymi w wierszu <i>Campo di Fiori</i> • określć funkcję zestawienia dwóch rzeczywistości w wierszu <i>Przedmieście</i> *• zinterpretować instalację Józefa Szajny w kontekście utworów Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersze: <i>Campo di Fiori</i> i <i>Przedmieście</i> *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
*10., 11. i 12. Zofia	• opisać świat	• scharakteryzować	• zaprezentować	• scharakteryzować	• omówić sposób

<p>Nałkowska o wojnie</p>	<p>przedstawiony we fragmentach <i>Kobiety cmentarnej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadań Zofii Nałkowskiej 	<p>bohaterkę</p>	<p>wydarzenie historyczne, którego dotyczą fragmenty utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł zbioru • zinterpretować motto, którym został opatrzony zbiór 	<p>narrację fragmentów tekstu zamieszczonych w podręczniku</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego autorka zachowała indywidualny styl języka poszczególnych bohaterów, jego niezręczności i chaotyczny tok wypowiedzi • opisać narrację zbioru • wypowiedzieć się na temat adekwatności narracji do problematyki opowiadań 	<p>przedstawienia powstania w getcie w opowiadaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Andrzeja Wróblewskiego w kontekście opowiadań Zofii Nałkowskiej • wybrać ze zbioru opowiadanie, które wywołuje w czytelniku największe wrażenie i uzasadnić swoją decyzję
<p>13. i 14. <i>Opowiadania</i> Tadeusza Borowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania <i>Dzień na Harmenzach</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>kapo</i>, <i>vorarbeiter</i>, <i>post</i> *• zrelacjonować treść innego wybranego opowiadania Tadeusza Borowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>behawioryzm</i> • scharakteryzować bohatera-narratora • wypowiedzieć się na temat rzeczywistości obozowej • omówić kontekst historyczny opowiadań *• stworzyć kodeks człowieka zlagrowanego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać mechanizmy rządzące relacjami międzyludzkimi w obozie • wypowiedzieć się na temat postępowania bohaterów opowiadania • wyjaśnić pojęcie <i>człowiek zlagrowany</i> *• zestawień opowieść Tadeusza z informacjami ze źródeł historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji oraz języka utworu *• podjąć dyskusję na temat zachowania bohaterów, ich motywacji i wpływu sytuacji, w której się znaleźli na osobowość 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przeżycia wewnętrzne bohaterów *• porównać relację Borowskiego z innymi przekazami literackimi lub filmowymi, dotyczącymi rzeczywistości obozowej *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
<p>15., 16., 17. i 18. <i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu książki zamieszczonego w podręczniku • scharakteryzować postać Gorcewa • streścić książkę <i>Inny świat</i> *• zaprezentować biografię Gustawa- 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat łagrów sowieckich • wyjaśnić przyczynę konfliktu opisanego we fragmencie książki Gustawa Herlinga-Grudzińskiego • opisać system funkcjonowania łagru na podstawie treści książki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji we fragmencie • omówić różne reakcje bohaterów na rzeczywistość obozową • wskazać w utworze elementy charakterystyczne dla literatury faktu oraz dla 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn zawarcia niepisane porozumienia między więźniami a władzami obozu • omówić zakończenie utworu • zinterpretować tytuł utworu *• określić funkcję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję upadku i wyzwolenia Paryża w kompozycji utworu *• wypowiedzieć się na temat języka fragmentu *• porównać sposób przedstawiania człowieka w sytuacjach granicznych w prozie Herlinga-Grudzińskiego i Tadeusza

	Herlinga Grudzińskiego *• przedstawić okoliczności wydania <i>Innego świata</i>	<ul style="list-style-type: none"> opisać ukazany w <i>Innym świecie</i> system represji w Rosji radzieckiej – od momentu aresztowania do osadzenia w łagrze omówić możliwe przyczyny aresztowania w okresie stalinowskim porównać sposób opisu łagru z wybranym dziełem literackim lub filmowym dotyczącym tej tematyki 	literatury pięknej *• przeanalizować reakcje bohaterów na rzeczywistość obozową	Fiodora Dostojewskiego w powieści	Borowskiego
WOJNA I OKUPACJA – NAUKA O JĘZYKU					
20. Język w świecie wartości	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zasady etyki słowa i zastosować je w praktyce wymienić rodzaje naruszeń etyki słowa 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcie wartości wyjaśnić pojęcia: <i>system wartości, wartości etyczne, wartości społeczne, wartości estetyczne, hierarchizacja, ekspresyvizmy</i> i podać przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> omówić związek wartości z językiem wypowiedzieć się na temat obowiązującego w swojej kulturze i środowisku systemu wartości 	<ul style="list-style-type: none"> omówić związek etyki słowa z polskim prawem sformułować wnioski dotyczące przemocy werbalnej i mowy nienawiści na podstawie danych CBOS-u 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować środki wyrazu w wojennym plakacie propagandowym podjąć dyskusję na temat „mowy nienawiści” w mediach i internecie
WOJNA I OKUPACJA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
21. Podsumowanie wiadomości o literaturze wojny i okupacji	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować opinie przedstawione w podanych fragmentach zaprezentować własne stanowisko wobec poglądów obu autorów i je uzasadnić 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przykłady tradycji romantycznej w literaturze wojny i okupacji omówić rolę świadków w rzeczywistości powojennej wskazać różnice pomiędzy opiniami obu autorów podjąć dyskusję dotyczącą konieczności odczuwania współodpowiedzialności za wspólnotę 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różnice pomiędzy literaturą i sztuką dwudziestolecia międzywojennego oraz wojny i okupacji podać powody zmian, jakie zaszły w literaturze i sztuce tych okresów wskazać przykłady tradycji romantycznej w literaturze wojny i okupacji podać powody obojętności świadków tragedii wojennych przedstawić swoją 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny różnic pomiędzy literaturą i sztuką dwudziestolecia a literaturą i sztuką okresu wojny i okupacji omówić przyczyny powrotu do paradygmatu romantycznego rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega odpowiedzialność moralna za wspólnotę odszukać inne teksty zawierające opinie o kulturze czasów wojny i okupacji – zestawień je z tekstami Stanisława Burkota i Mieczysława Jastruna

			opinię na temat adekwatności tradycji romantycznej w opisie rzeczywistości wojennej i okupacyjnej		
22. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie *• przytoczyć najważniejsze fakty, sądy i opinie dotyczące treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty *• posłużyć się najważniejszymi kontekstami dotyczącymi treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko *• uargumentować własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać *• interpretować wymagany materiał z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze *• rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe
WOJNA I OKUPACJA – NAWIĄZANIA					
23. Śladami wojny i okupacji	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady obecności tematu wojny i okupacji w popkulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady współczesnych dzieł sztuki dotyczących okresu wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przyczyny popularności tematu wojny i okupacji w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby podejmowania tematu wojny i okupacji w popkulturze *• zanalizować wybrane przykłady dzieł sztuki o tematyce wojennej – z obszaru sztuki wysokiej oraz popkultury 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić na wybranym przez siebie przykładzie sposób podejmowania tematu wojny i okupacji w popkulturze *• podjąć dyskusję dotyczącą funkcjonowania tematyki wojennej w utworach satyrycznych
24. Kazimierza Moczarskiego rozmowa z katem	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować bohaterów fragmentów *• orientować się w treści książki Kazimierza Moczarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rozbieżność pomiędzy opinią Stroopa na temat Alfreda Chłapowskiego a sposobem, w jaki go potraktował *• wyjaśnić przyczyny wspólnego pobytu w celi oficera Armii Krajowej i zbrodniarza hitlerowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować odczucia Stroopa po dokonaniu masakry *• omówić kontekst historyczny opisywanych wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wypieranie się Stroopa odpowiedzialności za masakrę *• zanalizować zachowanie Jürgena Stroopa w przedstawionym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić portret zbrodniarza *• określić, jaki kształt przybiera historia widziana oczami nie ofiary, lecz kata
25. O banalności zła	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować postać Adolfa Eichmanna *• opisać, w jaki sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować teorię Hannah Arendt na temat sumienia 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę tekstu Hannah Arendt *• omówić wybrany 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu wyjaśnić, dlaczego Niemcy w państwie 	<ul style="list-style-type: none"> *• podjąć dyskusję na temat funkcjonowania sumienia

	doszło do procesu Eichmanna w Jerozolimie	*• wskazać konteksty literackie lub filmowe, przedstawiające zbrodniarzy wojennych okresu II wojny światowej	przykład literacki lub filmowy prezentujący sylwetkę nazistowskiego zbrodniarza	Hitlera stali się zbrodniarzami *• na wybranym przykładzie literackim lub filmowym analizować sposób przedstawienia zbrodniarza wojennego okresu II wojny światowej	*• wyjaśnić, dlaczego zło w III Rzeszy przestało być pokusą
26. Opowieść o pamiętaniu	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment utworu • zaprezentować postać Marka Edelmana *• zrelacjonować treść reportażu Hanny Krall <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię powstania w getcie warszawskim • wyjaśnić, dlaczego Marek Edelman został lekarzem *• przedstawić obraz życia w getcie na podstawie reportażu Hanny Krall 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zaprezentowaną przez Edelmana, analogię pomiędzy Umschlagplatzem a szpitalem, w którym pracował *• wyjaśnić przyczynę wybuchu powstania w getcie warszawskim z punktu widzenia Marka Edelmana 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy Edelmanem a Bogiem *• omówić różnicę pomiędzy historią oficjalną, a przedstawioną przez Marka Edelmana 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu *• zaprezentować funkcję mikropowieści o ludziach w getcie
28. Wojna w wersji popkulturowej	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • zaprezentować kontekst historyczny *• przytoczyć opinie na temat powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić źródło zacytowanego tekstu • wskazać w wierszu odniesienia do rzeczywistości okupacyjnej *• sformułować własną opinię na temat powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu odniesienia do poezji czasów wojny i określić ich funkcję *• uzasadnić własną opinię na temat powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język utworu *• podjąć dyskusję na temat obecności trudnej historii w popkulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn ciągłego sięgania przez twórców do tematu powstania warszawskiego *• zaprezentować różne oceny powstania i sformułować hipotezę dotyczącą przyczyny takiego stanu rzeczy
29. <i>Popiół i diament</i>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić film • scharakteryzować postać Maćka Chełmickiego *• przybliżyć twórczość Andrzeja Wajdy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić scenografię i grę aktorską • wypowiedzieć się na temat dylematu bohatera *• wskazać i omówić inne filmy Andrzeja Wajdy należące do szkoły polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować scenę finałową oraz tytuł filmu *• scharakteryzować szkołę polską w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbole w filmie: płonące kieliszki, odwrócony krzyż *• podjąć dyskusję na temat sposobu zaprezentowania rzeczywistości powojennej w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić, że Maćka Chełmickiego można nazwać bohaterem współczesnym *• zestawić obraz filmowy z tekstem literackim – omówić środki wyrazu

*30. Zagłada w filmie	<ul style="list-style-type: none"> • streścić film • scharakteryzować głównego bohatera • zaprezentować wojenną biografię reżysera 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać tło historyczne wydarzeń zaprezentowanych w filmie • scharakteryzować sposób przedstawienia warszawskiego getta • wskazać inne dzieła filmowe dotyczące Holocaustu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować przedstawione w filmie różne reakcje ludzi na rzeczywistość wojenną • omówić wybrany przykład filmu podejmującego temat Holocaustu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zachowanie niemieckiego oficera w końcowej części filmu • określić, jak Polański przedstawił Polaków i ich postawy wobec ludności żydowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę muzyki w filmie • przeanalizować kadr z filmu z uwagi na wykorzystane środki wyrazu oraz kontekst historyczny
WSPÓLCZESNOŚĆ – O EPOCE					
32. i 33. Współczesna rzeczywistość	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wskazać wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wydarzenia historyczne, które ukształtowały epokę • wyjaśnić pojęcia: <i>żelazna kurtyna</i>, <i>zimna wojna</i>, <i>segregacja rasowa</i>, <i>kontrkultura</i>, <i>NSZZ „Solidarność”</i>, <i>Okrągły Stół</i> i odnieść je do wydarzeń historycznych *• przedstawić wpływ przemian społecznych na kulturę światową 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie • zabrać głos w dyskusji dotyczącej rewolucji informatycznej i jej znaczenia we współczesnym świecie • omówić zjawisko globalizacji *• wypowiedzieć się na temat życia codziennego w okresie PRL-u 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie • zaprezentować najważniejsze wydarzenia w powojennej historii Polski i określić ich wpływ na kulturę *• przygotować prezentację multimedialną o PRL-u 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcjonowania demokracji i przestrzegania praw człowieka we współczesnym świecie *• przedstawić swoją wiedzę na temat wydarzeń aktualnych czerpaną z lektury dostępnych źródeł informacji (prasa, internet, serwisy telewizyjne)
34. Filozofia współczesna	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać filozofów, którzy wpłynęli na kształt epoki • wymienić najważniejsze założenia egzystencjalizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować najważniejsze założenia egzystencjalizmu *• przedstawić założenia strukturalizmu i dekonstrukcjonizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić obecność absurdu oraz rolę buntu w życiu człowieka *• wymienić tytuły utworów literackich, których bohaterów można nazwać „buntownikami metafizycznymi” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić założenia estetyki Umberto Eco *• podjąć dyskusję na temat filozofii egzystencjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić udział odbiorcy w procesie tworzenia sensów dzieła sztuki *• zaprezentować poglądy Sartre’a
35. i 36. Sztuka współczesna	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić dominujące w epoce style sztuki • rozpoznać na przykładach dominujące style w sztuce współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> • podać cechy stylów dominujących w sztuce współczesnej • wymienić nazwiska najważniejszych twórców epoki i rozpoznać ich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze cechy architektury postmodernistycznej • omówić nowe gatunki w sztuce • wskazać najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować wybrane dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów • wypowiedzieć się na temat najważniejszych tendencji w historii kina 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sztuki współczesnej *• wymienić przykłady realizacji w literaturze współczesnych nurtów w sztuce, np. teatr absurdu

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dorobek wybranego reżysera filmowego 	<p>dzieła</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na przykładach nowe gatunki w sztuce *• omówić twórczość wybranego przedstawiciela sztuki współczesnej 	<p>tendencje w historii powojennego kina</p> <ul style="list-style-type: none"> *• wypowiedzieć się na temat muzyki współczesnej 	<p>powojennego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać dominujące tendencje w dramacie współczesnym *• scharakteryzować jeden z nurtów teatru współczesnego 	
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI					
38. Wprowadzenie do literatury współczesnej	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nowe tendencje w literaturze światowej • wskazać najważniejszych twórców literatury światowej *• podać tytuły utworów literackich danych twórców z literatury światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić nowe tendencje w literaturze światowej *• sformułować wniosek na temat tendencji w literaturze współczesnej na podstawie lektury wybranych przez siebie utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych twórców literatury światowej *• omówić specyfikę prozy wybranego twórcy literatury światowej (Albert Camus, Julio Cortázar, Aleksander Sołżenicyn, Kurt Vonnegut, Philip K. Dick, J.R.R. Tolkien, Umberto Eco) 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tendencje w literaturze polskiej i omówić ich związek z wydarzeniami historycznymi *• porównać wybrany utwór z prozy światowej z tekstem twórcy polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić związek głównych tendencji w literaturze polskiej z wydarzeniami historycznymi *• sformułować wniosek z porównania wybranego utworu z prozy światowej z tekstem twórcy polskiego
39. Poezja Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację osoby mówiącej w wierszu <i>Ocalony</i> • wyjaśnić, kim są „nauczyciel” i „mistrz” przywołani w utworze *• wypowiedzieć się na temat twórczości Tadeusza Różewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza <i>Ocalony</i> • wskazać wątki biblijne w wierszu <i>Ocalony</i> *• dostrzec związek języka z obrazem świata 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować pokolenie „porażonych śmiercią” • omówić wiersz <i>Ocalony</i> jako manifest pokolenia • zinterpretować wątki biblijne wiersza <i>Ocalony</i> *• zinterpretować obraz Salvadora Dalego w kontekście wiersza <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wymowę wiersza <i>Ocalony</i> • omówić obraz świata i bohatera w wierszu <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować nawiązania w tekście <i>Ocalony</i> *• dokonać analizy porównawczej wiersza <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza oraz <i>Wybudowałem pomnik</i> Horacego
40. Poezja współczesna Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację osoby mówiącej w wierszu <i>To</i> *• wypowiedzieć się na temat twórczości Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podmiocie literackim cechy autora *• odnaleźć te elementy, które są wspólne dla wiersza Miłosza <i>To</i> oraz zdjęcia przedstawiającego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę wiersza <i>Moja wierna mowa</i> • wyjaśnić tytuł wiersza <i>To</i> *• zinterpretować dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić konteksty interpretacyjne wiersza <i>Moja wierna mowa</i> *• rozpoznać aluzje literackie i symbole 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać pracę, w której przedstawi główne cechy poezji Miłosza *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu

		Picassa malującego światłem	Armana w kontekście twórczości Czesława Miłosza	kulturowe	(estetycznym, etycznym i poznawczym)
42. Poezja Zbigniewa Herberta	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów wiersza i opisać sytuację liryczną wymienić elementy programu etycznego, wskazanego w wierszu <i>Przesłanie Pana Cogito</i> wypowiedzieć się na temat twórczości Zbigniewa Herberta 	<ul style="list-style-type: none"> przywołać mit, do którego Zbigniew Herbert nawiązuje w tekście <i>Apollo i Marsjasz</i> sformułować tezę interpretacyjną wyjaśnić pochodzenie imienia Pana Cogito dostrzec i skomentować wartości estetyczne utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować początek wiersza <i>Apollo i Marsjasz</i> przedstawić wymowę wiersza <i>Apollo i Marsjasz</i> podać argumenty na poparcie tezy interpretacyjnej wypowiedzieć się na temat wymowy wiersza <i>Przesłanie Pana Cogito</i> napisać pracę: „Odniesienia do tradycji na przykładzie wiersza Herberta <i>Apollo i Marsjasz</i>” 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić konteksty interpretacyjne <i>Przesłania Pana Cogito</i> wyjaśnić, kim byli Gilgamesz, Hektor i Roland rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić obraz współczesnej cywilizacji, przedstawiony w wierszu <i>Przesłanie Pana Cogito</i> wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
43. Poezja Mirona Białoszewskiego	<ul style="list-style-type: none"> określić sytuację liryczną w wierszu <i>Karuzela z madonnami</i> dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy należące do sfery sacrum i sfery profanum w wierszu <i>Podłogo, błogosław!</i> wyjaśnić, w jaki sposób w utworze <i>Karuzela z madonnami</i> udało się poecie oddać wrażenie obrotowego ruchu karuzeli w kontekście wiersza <i>Podłogo, błogosław!</i> omówić dzieła sztuki wykorzystujące przedmioty codziennego użytku 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza <i>Karuzela z madonnami</i> wskazać w tekście <i>Karuzela z madonnami</i> fragmenty, które nawiązują do twórczości przedstawicieli światowego malarstwa, i określić rolę tych odwołań w utworze omówić wiersz <i>Podłogo, błogosław!</i> jako przykład poezji lingwistycznej wziąć udział w dyskusji dotyczącej wykorzystania przedmiotów codziennego użytku w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję zestawienia kultury jarmarcznej i kultury wysokiej w wierszu <i>Karuzela z madonnami</i> określić funkcję zestawienia dwóch skrajnych aspektów rzeczywistości w wierszu <i>Podłogo, błogosław!</i> przygotować prezentację na temat wybranych twórców, którzy przedmioty codziennego podnosili do rangi sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> napisać pracę na temat: „Doświadczenie codzienności w poezji Białoszewskiego jako objawienie piękna i niezwykle przeżycie” wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
44. Poezja Wisławy Szymborskiej	<ul style="list-style-type: none"> zreferować mit, do którego nawiązuje wiersz <i>Monolog dla Kasandry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować kompozycję wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję kompozycji wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować wymowę wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować obraz człowieka zawarty w wierszu <i>Cebula</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować osobę mówiącą w wierszu *• wypowiedzieć się na temat twórczości Wisławy Szymborskiej *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję nawiązania do mitologii w wierszu • określić funkcję porównania człowieka do cebuli w wierszu <i>Cebula</i> *• wyszukać utwory stanowiące konteksty dla tekstów kultury poznawanych w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obecne w wierszu <i>Cebula</i>: gry słowne, koncept i paradoks *• przywołać konteksty, do których odnosi się poeta w swojej twórczości 	<ul style="list-style-type: none"> *• skonfrontować teksty literackie z dziełami sztuki zamieszczonymi w podręczniku w kontekście wierszy Wisławy Szymborskiej 	<ul style="list-style-type: none"> *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
*45. „Kaskaderzy literatury”	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację osoby mówiącej w wierszu <i>Życie to nie teatr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat języka utworu <i>Z gier i zabaw dziecięcych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować postać aniołka i diabełka w wierszu <i>Z gier i zabaw dziecięcych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wymowy wiersza <i>Z gier i zabaw dziecięcych</i> • zabrać głos w dyskusji dotyczącej zasadności porównania świata do teatru • rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać przykłady zastosowania toposu <i>teatrum mundi</i> w różnych tekstach kultury • określić związki literatury z innymi dziedzinami sztuki (muzyką)
46. Nowa Fala i okolice	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy nowomowy i języka przemówień w wierszu <i>Określona epoka</i> • wymienić sformułowania właściwe dla ankiety personalnej w wierszu <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> *• podać przykłady manipulacji językowej stosowane w dzisiejszej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz rzeczywistości, jaki wyłania się z wiersza <i>Dyktando</i> • scharakteryzować sytuację liryczną w wierszu <i>Określona epoka</i> *• zaprezentować sposoby manipulacji językowej stosowane w dzisiejszej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę konceptu w wierszu <i>Dyktando</i> Ewy Lipskiej • przeanalizować manipulację językową obnażoną w tekście <i>Określona epoka</i> • zinterpretować wiersze <i>Dyktando</i> oraz <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> w kontekście rzeczywistości PRL-u *• rozpoznać mechanizmy nowomowy typowe dla systemów totalitarnych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić uniwersalną wymowę wierszy <i>Dyktando</i> oraz <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> • przeanalizować manipulację językową obnażoną w wierszu <i>Określona epoka</i> *• przygotować wystąpienie na temat funkcji i cech charakterystycznych poezji lingwistycznej z wykorzystaniem utworów Białoszewskiego i Barańczaka *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenia wynikają z deleksykalizacji związków frazeologicznych w poezji lingwistycznej *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)

<p>48. Świat dorosłych według Macieja Świetlickiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy kojarzone ze światem dorosłych określić związki między wierszem Świetlickiego a dziełem Gérarda Fromangera <i>Życie i śmierć ludzi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji osoby mówiącej wyjaśnić znaczenie sformułowań: „akwizytor, który wciska śmieci nikomu”, „Kulę się i boję” zanalizować w kontekście wiersza dzieło Gérarda Fromangera <i>Życie i śmierć ludzi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metafory i symbole, zastosowane w wierszu określić, jaką funkcję w tekście pełnią powtórzenia podjąć dyskusję na temat roli sztuki we współczesnym świecie na podstawie wiersza Świetlickiego oraz Fromangera 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie wiersza rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić obraz współczesnego świata ukazany w wierszu dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synekryzm konwencji i gatunków) wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
<p>*49. <i>Tryptyk rzymski</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać we fragmencie nawiązania do Biblii oraz filozofii antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję opisów przyrody we fragmencie <i>Zdumienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównać fragment <i>Sąd</i> z freskiem Michała Anioła <i>Sąd Ostateczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować symbolikę <i>Sądu Ostatecznego</i> Michała Anioła i omówić ją w kontekście wiersza wyjaśnić, w jaki sposób fresk Michała Anioła zainspirował Jana Pawła II 	<ul style="list-style-type: none"> omówić fragment <i>Sąd</i> w kontekście innych utworów podejmujących tematykę eschatologiczną
<p>*50. i 51. <i>Wieża</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> streścić opowiadanie <i>Wieża</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego scharakteryzować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu porównać poszczególne wątki opowiadania omówić narrację utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę i symbolikę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania samotności w opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia
<p>52. i 53. Opowieści o świecie minionym</p>	<ul style="list-style-type: none"> streścić powieści Tadeusza Konwickiego <i>Kronika wypadków miłosnych</i> porównać film Andrzeja Wajdy z pierwowzorem literackim 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia Lwowa w wierszu <i>Jechać do Lwowa</i> Adama Zagajewskiego wskazać w utworze <i>Jechać do Lwowa</i> obrazy nawiązujące do mitu arkadii (krajiny bujnej, życzliwej człowiekowi przyrody) i określić ich funkcję przedstawić sposób ukazania procesu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcje odwołań do mitu arkadyjskiego w wierszu Adama Zagajewskiego zinterpretować metaforykę i symbolikę wiersza <i>Jechać do Lwowa</i> oraz końcowe zdanie tekstu wyjaśnić znaczenie sformułowania: „dlaczego każde miasto musi stać się Jerozolimą i każdy 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przyczyn powrotu Witolda do świata młodości omówić sposób ukazania nostalgii w powieści określić sposób ukazania Wileńszczyzny w powieści Konwickiego omówić funkcję odnalezionych w powieści Konwickiego elementów intertekstualnych 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć aluzje do rzeczywistości PRL-u i określić ich funkcje wskazać związki między różnymi aspektami utworu (etycznym, estetycznym i poznawczym)

		dojrzewania na przykładzie głównego bohatera powieści <i>Kronika wypadków miłosnych</i> *• podjąć dyskusję dotyczącą sposobu ukazania nostalgii w literaturze	człowiek Żydem” • wypowiedzieć się na temat narracji w powieści <i>Kronika wypadków miłosnych</i> • zinterpretować tytuł utworu Konwickiego *• odnaleźć w powieści elementy intertekstualne i omówić ich funkcję		
54., 55., 56. i 57. Tango Sławomira Mrożka	• streścić <i>Tango</i> Sławomira Mrożka • scharakteryzować bohaterów <i>Tanga</i> *• zapoznać się z utworami stanowiącymi konteksty dla tekstów kultury poznawanych w szkole	• scharakteryzować bohaterów dramatu • zinterpretować <i>Tango</i> jako dramat rodzinny • opisać, jak swoją sytuację życiową określa Artur *• wypowiedzieć się na temat dowolnej realizacji teatralnej dramatu Mrożka	• odnaleźć w bohaterach ilustracje postaw wobec rzeczywistości • zinterpretować metaforykę i symbolikę w utworze • interpretować tytuł dramatu oraz ostatnią scenę • wyjaśnić, dlaczego antykonformizm Stomila i Eleonory pozbawił ich syna naturalnego prawa do młodzieńczego buntu *• podjąć dyskusję na temat sposobów i funkcji buntu w literaturze różnych epok w odniesieniu do <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka	• wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia mitu wolności w <i>Tangu</i> • omówić funkcję groteski w utworze • wypowiedzieć się na temat funkcji absurdu w dramacie *• podjąć dyskusję dotyczącą diagnozy współczesnej kultury w kontekście <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka	• przedstawić różne sposoby odczytania sztuki Mrożka • zinterpretować utwór Sławomira Mrożka jako uniwersalny dramat dotyczący rzeczywistości i relacji międzyludzkich *• dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (syntezyzm konwencji i gatunków)
*59. Dzienniki Witolda Gombrowicza	• zreferować poglądy narratora przedstawione we fragmencie	• wypowiedzieć się na temat narracji <i>Dzienników</i>	• skomentować język fragmentów <i>Dziennika</i> zamieszczonych w podręczniku	• podjąć dyskusję na temat zaprezentowanych przez narratora opinii na temat relacji człowiek – zwierzę	• odnieść fragmenty <i>Dziennika</i> do światopoglądu wyłożonego w <i>Ferdydurke</i>
*60. i 61. Miasto utrapienia Jerzego Pilcha	• zrelacjonować treść powieści Jerzego Pilcha <i>Miasto utrapienia</i> • scharakteryzować	• omówić sposób ukazania miasta w powieści • wypowiedzieć się na temat narracji	• scharakteryzować sposób mówienia bohatera • zinterpretować obraz Dwurnika i graffiti	• odnaleźć elementy literatury postmodernistycznej w książce i omówić ich	• podjąć dyskusję na temat współczesnego systemu wartości w kontekście powieści Pilcha

	głównego bohatera utworu	• scharakteryzować motywacje bohatera	Banksy'ego w kontekście fragmentów powieści	funkcję	
*62. i 63. <i>Wojna polsko-ruska pod flagą białoczerwoną</i> Doroty Masłowskiej	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści Doroty Masłowskiej • scharakteryzować głównych bohaterów <i>Wojny polsko-ruskiej</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ różnych ideologii na bohaterów • wypowiedzieć się na temat języka bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji Masłowskiej w powieści • zinterpretować zakończenie książki 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obrazu świata młodych przedstawionego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat adaptacji utworu dokonanej przez Xawerego Żuławskiego
64. i 65. <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować przygodę Ryszarda Kapuścińskiego • odnaleźć informacje na temat Herodota • streścić <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego • zdefiniować reportaż na podstawie książki Kapuścińskiego *• wypowiedzieć się na temat Herodota 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Indii zaprezentowany we fragmencie • wypowiedzieć się na temat <i>Podróży z Herodotem</i> jako przykładu reportażu • omówić postawę narratora wobec riksarzzy *• podjąć dyskusję dotyczącą różnic w kulturze w kontekście konfrontacji narratora z riksarzami 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć powiązania pomiędzy dziełem Herodota a wrażeniami Kapuścińskiego z pierwszego dnia pobytu w Indiach • scharakteryzować sposób ukazania krajów i narodów w utworze *• omówić obraz PRL-u przedstawiony w <i>Podróżach z Herodotem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję dzieła Herodota w kompozycji książki Kapuścińskiego *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat Herodota *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
*66. Współczesne trendy – przewodnik dla początkujących	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zjawisko społeczne przedstawione przez Marcina Kołodziejczyka 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować język użyty w reportażu i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu prezentacji zjawiska ukazanego w reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zjawiska opisanego w reportażu
*67. Czesława Miłosza temat do odstąpienia	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować cechy gatunkowe i pochodzenie eseju • przedstawić poglądy narratora na temat wyspy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy eseju we fragmencie tekstu <i>Żegnajcie wyspy</i> Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcjonujący stereotyp dotyczący postrzegania wyspy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcjonowanie i znaczenie wyspy w różnych tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć esej na dowolny temat
68., 69., 70. i 71. <i>Rok 1984</i> George'a Orwella	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści George'a Orwella • przedstawić definicję pojęcia <i>antyutopia</i> *• podjąć dyskusję na temat funkcjonowania systemów totalitarnych w 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić obraz państwa totalitarnego zaprezentowany w powieści • wskazać cechy antyutopii *• omówić fenomen reality show <i>Big Brother</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować postawy bohaterów wobec państwa totalitarnego *• rozpoznać mechanizmy nowomowy charakterystyczne dla systemów totalitarnych 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować nowomowę jako narzędzie propagandy i manipulacji *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • zabrać głos w dyskusji na temat zjawiska opisanego w reportażu *• dostrzec związek języka z obrazem świata

	kontekście powieści Orwella	w odniesieniu do powieści George'a Orwella			
72., 73., 74., 75. i 76. <i>Dżuma</i> Alberta Camus	<ul style="list-style-type: none"> • streścić powieść <i>Dżuma</i> Alberta Camus • scharakteryzować bohaterów powieści *• zinterpretować grafikę Banksy'ego w kontekście <i>Dżumy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat przedstawiony powieści • omówić narrację i kompozycję powieści *• wskazać idee łączące <i>Dżumę</i> i <i>Człowieka zbuntowanego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne znaczenia słowa <i>dżuma</i> w powieści • zaprezentować różne postawy wobec epidemii przedstawione w powieści • omówić <i>Dżumę</i> jako parabolę *• przeanalizować <i>Mit Syzyfa</i> Alberta Camusa w kontekście <i>Dżumy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować różne postawy wobec epidemii i rozpatrzeć je w kontekście parabolicznego znaczenia powieści • omówić elementy filozofii egzystencjalnej zawarte w powieści *• porównać obrazy świata bez Boga w twórczości Camusa i Dostojewskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy filozofii egzystencjalnej w <i>Dżumie</i> *• odnaleźć związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
77. i 78. <i>Czekając na Godota</i> Samuela Becketta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • scharakteryzować bohaterów sztuki *• wypowiedzieć się na temat języka w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić termin <i>teatr absurdu</i> • omówić sposób przedstawienia czekania w dramacie *• wypowiedzieć się na temat aktu mowy w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie postaci oraz ich imion • zinterpretować postać Godota i czynność oczekiwania na niego *• określić postawy bohaterów wobec absurdu istnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat działań podejmowanych przez bohaterów oczekujących Godota • zinterpretować zmiany, jakie zachodzą w Pozzo i Luckym *• porównać postawy bohaterów <i>Czekając na Godota</i> i <i>Dżumy</i> wobec absurdu istnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować funkcję absurdu w dramacie *• dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków) oraz związek języka z obrazem świat
*79. i 80. <i>Miłość w czasach zarazy</i> Gabriela Garcii Márqueza	<ul style="list-style-type: none"> • streścić powieść Márqueza • omówić dzieje miłości bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić ewolucję miłości oraz jej rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę podróży w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji konwensu w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów mówienia o miłości we współczesnej kulturze
*81. i 82. <i>Gra o tron</i> George'a R.R. Martina	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony powieści • scharakteryzować głównych bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w powieści • omówić relacje społeczne przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję postaci fantastycznych w powieści • wskazać wątki szekspirowskie w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób wykorzystania w utworze poglądów Machiavellego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat fenomenu popularności serialu powstałego na kanwie powieści
*83. Facebook i jego twórca	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje międzyludzkie zaprezentowane w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rolę dialogów w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczenia portali społecznościowych we

					współczesnym świecie
*84. Sherlock Holmes ludzkiego ciała	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównego bohatera serialu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy konwencji powieści detektywistycznej w serialu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat gry aktorskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy wspólne wszystkich typów seriali wpływające na ich komercyjny sukces 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat emocji wywoływanych przez zachowanie tytułowego bohatera
85. Hamlet bardzo współczesny	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównych bohaterów *• porównać przedstawienie z tekstem dramatu Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> określić, jakie typy społeczne reprezentują poszczególni bohaterowie *• porównać <i>H.</i> z innymi realizacjami scenicznymi bądź filmowymi <i>Hamleta</i> Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję przestrzeni, w jakiej rozgrywa się akcja zinterpretować polską symbolikę pojawiającą się w przedstawieniu wyjaśnić znaczenie kostiumów *• podjąć dyskusję na temat nowatorskich środków wyrazu użytych w przedstawieniu 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować funkcję nawiązania do <i>Procesu</i> Franza Kafki wypowiedzieć się na temat muzyki wykorzystanej w przedstawieniu *• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko przyjęte w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> *• dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (syntezyzm konwencji i gatunków)
WSPÓŁCZESNOŚĆ – NAUKA O JĘZYKU					
86. Perswazja a manipulacja językowa	<ul style="list-style-type: none"> wymienić techniki perswazyjne • podać podstawowe techniki manipulacji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić perswazję od manipulacji • wymienić cechy nowomowy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cele stosowania nowomowy *• rozpoznać mechanizmy nowomowy charakterystyczne dla systemów totalitarnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy perswazji i manipulacji w życiu codziennym i tekstach kultury • omówić specyfikę języka reklamy *• przeanalizować język dowolnej reklamy 	<ul style="list-style-type: none"> wyliczyć cechy języka propagandy komunistycznej *• poddać analizie język polityków, wskazując elementy manipulacji językowej *• stworzyć slogan
WSPÓŁCZESNOŚĆ – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
87. Podsumowanie wiadomości na temat współczesności	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować opinie autorów na temat współczesności • wyjaśnić pojęcie <i>brewiarz</i> *• podjąć dyskusję z tezami zawartymi w tekstach Kubiaka i Bendyka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić różnicę, o której pisze Zygmunt Kubiak *• odnaleźć inne teksty zawierające opinie o kulturze czasów wojny i okupacji – zestawić je z tekstami Kubiaka i Bendyka 	<ul style="list-style-type: none"> omówić model gospodarki zaprezentowany przez Bendyka *• rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> porównać teksty Kubiaka i Bendyka *• przedstawić własne stanowisko wobec poglądów obu autorów i je uzasadnić 	<ul style="list-style-type: none"> ustosunkować się do twierdzenia, że we współczesnej gospodarce głównymi czynnikami wzrostu są wiedza i innowacje *• wypowiedzieć się na temat teorii Fukuyamy
88. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie *• przytoczyć 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty *• posłużyć się 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty • formułować i

	najważniejsze fakty, sądy i opinie dotyczące treści z zakresu rozszerzonego	najważniejszymi kontekstami dotyczącymi treści z zakresu rozszerzonego	*• uargumentować własne stanowisko	argumentować • uogólnić, podsumować i porównać *• interpretować wymagany materiał z zakresu rozszerzonego	rozwiązywać problemy badawcze *• rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe
--	---	--	------------------------------------	---	---